

v.) skal amtsrådet sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på institutioner for voksne, der på grund af et vidtgående fysisk eller psykisk handicap har et særligt behov for pleje, behandling m. v., som ikke kan dækkes gennem optagelse på et sygehus eller ophold på de øvrige i lovens kapitel 16 og 17 nævnte institutioner. Institutionerne kan oprettes og drives af en amtskommune, en kommune eller som selvejende institution, med hvilken amtskommunen indgår overenskomst, jfr. forslaget til affattelse af bilstandslovens § 112, stk. 1 og 3.

I overensstemmelse hermed foreslås det i *stk. 3*, at en amtskommune kan opfylde sin forpligtelse til at sørge for undervisning efter § 1 ved at indgå aftale med kommuner, private skoler eller institutioner o. lign. eller andre amtskommuner om henvisning til denne undervisning. Det vil herved blive muligt at henlægge undervisningen til boinstitutionen, for så vidt dette anses for mest hensigtsmæssigt. Amtskommunen vil kunne indgå tilsvarende aftaler med statslige skoler eller institutioner o. lign., ligesom der vil kunne indgås aftale om undervisning af personer, der har behov for undervisning uden at være optaget på de nævnte institutioner. Aftale vil også kunne indgås med organisationer, der på privat initiativ etablerer undervisning efter lovforslagets § 2.

Amtskommunen vil i almindelighed være bekendt med den enkeltes behov for undervisning efter § 1 i kraft af behovet for bistand i øvrigt, og der vil derfor normalt ikke være behov for særlige regler om henvisning til denne undervisning. Bestemmelsen i *stk. 3, sidste punkt*, skal sikre, at der i alle tilfælde finder henvisning sted til fornøden undervisning.

Ad stk. 4. I henhold til skolestyrelseslovens § 40 træffer amtsrådet beslutning om oprettelse af skoler og andre undervisningsinstitutioner m. v. under amtskommunen, ligesom den skal udarbejde en plan for amtskommunens skolevæsen og undervisningsvirksomhed m. v. Planen skal indeholde oplysning om de enkelte skoler og institutioner og deres virksomhed samt om antallet af leder- og lærerstillinger og disses aflønning. Amtskommunale skoler og undervisningsinstitutioner for voksne, hvor der gives kompenserende specialundervisning, bør således også optages på denne plan, der efter bestemmelsen i skolestyrelsesloven skal forelægges undervisningsministeren til godkendelse.

Ad stk. 5. Bestemmelsen skyldes, at Københavns og Frederiksberg kommuner ikke er omfattet af den amtskommunale inddeling.

Til § 2.

Ifølge § 52, stk. 2, i lov om fritidsundervisning m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 383 af 14. juli 1975, skal der oprettes specialundervisning for voksne, såfremt der til specialundervisning, der tager sigte på at kompensere for det pågældende handicap, har meldt sig mindst 2 elever og til specialundervisning, der er tilrettelagt under hensyntagen til deltagerens handicap, har meldt sig mindst 5 elever.

I sin betænkning indstillede udvalget om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særfor-sorg, at den nuværende særfor-sorgsundervisning for voksne henføres under lov om fritidsundervisning m. v., idet udvalget samtidig henledte opmærksomheden på visse lovændringer, der i så fald ville blive nødvendige.

Den kompenserende specialundervisning indgår imidlertid som et led i fritidsundervisningslovens øvrige tilbud om fritidsundervisning for voksne, jfr. lovens kapitel III. Hovedprincippet i denne undervisning er, at der ikke består nogen pligt til at etablere undervisning, og at den væsentligst oprettes på privat initiativ. Hertil kommer, at der til fritidsundervisning for voksne ydes et tilskud fra det offentlige på normalt 75 pct. af lønningsudgifterne, ved specialundervisning dog 100 pct., således at halvdelen af dette tilskud afholdes af vedkommende kommune og den anden halvdel af staten. Deltagerne afholder selv udgifterne til læremidler samt befordring, og endelig betaler de et indskrivningsgebyr til dækning af administrationsudgifter o. lign.

Disse bestemmelser er ikke forenelige med udlægningsudvalgets forslag om, at særfor-sorgens undervisning for voksne afløses af en amtskommunal forpligtelse til at sørge for oprettelse af denne undervisning, at undervisningen skal være vederlagsfri for deltagerne, og at amtskommunen skal afholde alle udgifterne ved dens afholdelse. Ministeriet har derfor ikke anset det for hensigtsmæssigt at søge den hidtidige særfor-sorgsundervisning indpasset i lov om fritidsundervisning m. v. Imidlertid svarer denne undervisning i det væsentlige til den kompenserende specialundervisning for voksne, der tilbydes i henhold til fritidsundervisningslovens regler, og det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt, at der fortsat ydes tilskud til sådan undervisning i henhold til denne lovs bestemmelser ved siden af den af amtskommunerne etablerede undervisning. I konsekvens heraf foreslås det, at bestemmelserne i fritidsundervisningsloven om kompenserende specialundervisning for voksne